

контролюють транскордонні хвороби (особливо небезпечні в усіх відношеннях хвороби стратегічного значення); уможливають здійснюють контроль за здоров'ям людей і тварин у непередбачуваних випадках; здійснюють моніторинг поголів'я тварин для субсидійних позовів.

Таким чином, первинна роль відстеження – захист здоров'я споживача через швидке вилучення виробів з продажу. Проте, системи відстеження все більше розвиваються з метою достатності й обов'язковості інформації про вироби через ланцюг продуктів харчування та забезпечення підтримки для визначення скарги відносно походження продукту. Системи відстеження дають можливість промисловості: дотримуватися чинного законодавства щодо якості та безпечності харчових продуктів; здійснювати швидкі дії для зняття продуктів з продажу та захистити репутацію бренду (через погану або невідповідність стандартам безпеки продуктів харчування); мінімізувати розмір будь-якого вилучення а, отже й втрати, понесені за отримання, розподілу або відновлення уже переданих у продаж; діагностувати проблеми у виробництві; створити ідентичність консервованого джерела генетично не модифікованої сої та інших компонентів; мінімізувати поширення будь-якої інфекційної хвороби серед домашньої худоби; захистити ланцюг продуктів харчування від впливу хвороби сільськогосподарських тварин; застрахувати м'ясо й м'ясні продукти, зберігати конфіденційність ринку та споживача; виводити на ринок диференційовані продукти, виходячи із умов їх виробництва.

УДК 636.2.082.35.087

Сарафінюк С.С., студент II курсу магістратури спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»*

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ КОРОПА РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП

Основним видом риби, яку розводять у господарствах західних районів України, є короп. Вплив факторів довкілля на цитогенетичні, гематологічні та біохімічні процеси у крові та соматичних клітинах органів коропа є недостатньо вивченими, що обумовлює проведення даних досліджень з метою розробки системи контролю з екологічного моніторингу у ставовому рибористві. За морфологічними і біохімічними показниками крові можна стверджувати про інтенсивність обмінних

* Науковий керівник – Приліпко Т.М., доктор с.-г. наук, професор

процесів в організмі коропа, які мають корелятивні зв'язки з віком, ростом, розвитком і продуктивністю риб.

Експериментальні дослідження проведено згідно з науковою тематикою кафедри технології переробки продукції тваринництва і хімічних дисциплін Подільського державного аграрно-технічного університету.

Об'єктами досліджень були цьоголітки, однорічки та дволітки українського лускатого коропа у процесі їх вирощування у вирощувальних і нагульних ставах. Морфометричні дослідження проводили за загальноприйнятими методиками.

Результати досліджень вмісту загального білка в сироватці крові коропа, різних вікових груп ставів підприємства СФГ «Сила» показали, що зміни його вмісту в крові різних вікових груп неоднозначні – концентрація загального білка у сироватці крові у однорічок значно менша ($P < 0,001$), ніж у сироватці крові цьоголіток і дволіток, що можна пояснити впливом зимового голодування на синтез білків у печінці коропа, тобто вміст загального білка у сироватці крові коропа зазнавав значних коливань залежно від вікових груп риб та зміни умов довкілля. Фракції альбумінів і глобулінів у різних вікових групах коропа були добре виражені на електрофореграмах.

У сироватці крові досліджуваних риб найбільшу концентрацію має А-альбумінова фракція – у цьоголіток вона становить $38,65 \pm 1,17\%$, у однорічок – $37,55 \pm 3,24\%$, у дволіток – $39,85 \pm 1,15\%$ загальної кількості білків. Статистично вірогідні вікові різниці виявлені у ρ -альбуміновій фракції. У цьоголіток їх кількість становила $8,73 \pm 0,16\%$, в однорічок вона була більша на 18% ($P < 0,001$), водночас у однорічок зменшувалася кількість А-альбумінів на 3% та підвищувалася на 3% у дволіток у порівнянні з цьоголітками.

Відносна кількість α_1 -глобулінів у сироватці крові однорічок на 26,4% менша, а відносна кількість α_2 -глобулінів – більша, ніж у сироватці крові цьоголіток і дволіток ($P < 0,001$). Відмічалось також незначне підвищення β_1 -глобулінової фракції у однорічок. Водночас спостерігалось вірогідне підвищення β_2 -глобулінів у цієї ж вікової групи – на 42% ($P < 0,001$) та незначне зниження γ_2 -глобулінової фракції. Різниця у відносному вмісті γ_1 - і γ_2 -глобулінів у сироватці крові цьоголіток, однорічок і дволіток статистично невірогідна ($P < 0,5$). Відносний вміст альбумінів у сироватці крові коропа різних вікових груп значно менший, ніж вміст глобулінів, внаслідок чого білковий коефіцієнт А/Г (альбуміни/глобуліни) менший одиниці.

Таким чином, одержані результати свідчать про значні зміни вмісту загального білка і співвідношенні окремих білкових фракцій у сироватці крові коропа з віком.

При цьому кількість еритроцитів у крові дволіток коропа значно менша порівняно до їх кількості в крові цьоголіток ($P < 0,01$). Дослі-

дження вмісту гемоглобіну в крові коропа показали, що вміст його також зазнавав значних змін з віком риби. Зокрема, в крові цьоголіток вміст гемоглобіну становив $12,8 \pm 0,70$ г/%, в крові однорічок і дволіток він був менший відповідно на 15,2 ($P < 0,05$) і 31,6% ($P < 0,001$). Вміст гемоглобіну у крові коропа знаходився в прямій залежності від кількості еритроцитів. З віком кількість еритроцитів і вміст гемоглобіну в крові коропа зменшується.

Резистентність еритроцитів у крові дволіток на 45,1% менша ($P < 0,05$) порівняно до резистентності еритроцитів у крові цьоголіток; у однорічок вона на 23,1% більша, ніж у цьоголіток ($P < 0,5$).

Таким чином, одержані дані свідчать про значні зміни гематологічних показників еритроїдного ряду крові різних вікових груп коропа.

УДК 619:614.31:637.524.075:664

Товба М.О., студентка IV курсу напряму підготовки «Ветеринарна медицина» *

Білоцерківський НАУ, м. Біла Церква, Україна

КОНТРОЛЬ ПОКАЗНИКІВ БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ КИСЛОМОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ

Забезпечення населення якісними та безпечними харчовими продуктами – одне з актуальних державних завдань. Молоко та молочні продукти відносять до харчових продуктів, що швидко псуються. Тому ветеринарно-санітарний контроль безпечності та якості молочних продуктів має дуже важливе значення для підтримання здоров'я нації.

Мета роботи – комплексна оцінка якості та безпеки кисломолочних напоїв за органолептичними, фізико-хімічними, мікробіологічними показниками. Матеріалом для дослідження були кисломолочні напої (кефір, біокефір, ряжанка, йогурт), виготовлені вітчизняними виробниками.

Масова частка жиру в усіх досліджених пробах кисломолочних напоїв відповідав регламентованій жирності. У пробах кефіру та йогуртів масова частка жиру незначно перевищувала маркувальний показник.

Титрована кислотність є критерієм оцінки свіжості й натуральності молочних продуктів. Для йогуртів вона становить 80–140 °Т, свіжого кефіру – 85–120, ряжанки – 70–110 °Т. За результатами наших досліджень титрована кислотність кисломолочних напоїв не перевищує

* Науковий керівник – Букалова Н.В., кандидат ветеринарних наук, доцент